ความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กับความผิดฐานเป็นอั้งยี่

นางสาวสิปปวันต์ แสงรุ่งเรือง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2555
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5486042334

PREDICATE OFFENSE UNDER MONEY LAUNDERING CONTROL ACT B.E. 2542 AND SECRET SOCIETY

Miss Sippawan Sangrungruang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws
Faculty of Law
Chulalongkorn University
Academic Year 2012
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 กับความผิดฐานเป็นอั้งยี่
โดย	นางสาวสิปปวันต์ แสงรุ่งเรือง
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปารีณา ศรีวนิชย์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร. ศักดา ธนิตกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปารีณา ศรีวนิชย์)

..... กรรมการ

(ศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(นายอรรณพ ลิขิตจิตถะ)

สิปปวันต์ แสงรุ่งเรือง : ความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 กับความผิดฐานเป็นอั้งยี่. (PREDICATE OFFENSE UNDER MONEY LAUNDERING CONTROL ACT B.E. 2542 AND SECRET SOCIETY) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ. ดร. ปารีณาศรีวนิชย์, 108 หน้า.

อั้งยี่เป็นการรวมตัวของอาชญากรในรูปของคณะบุคคลเพื่อดำเนินการที่มีวัตถุประสงค์อันมิชอบด้วยกฎหมายโดยปกปิดวิธีการดำเนินการ โดยอั้งยี่มีการดำเนินการที่ซับซ้อนยากต่อการหาพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิด นอกจากนั้นการดำเนินการของอั้งยี่มักจะมีการวางแผนเป็นอย่างดี และได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกอั้งยี่ ประกอบกับความผิดฐานอั้งยี่นั้นเป็นความผิดอาญาผู้เสียหาย หรือพนักงานอัยการจึงมีภาระการพิสูจน์ โดยต้องพิสูจน์องค์ประกอบความผิดต่างๆ ซึ่งได้ แก่ (1) ความมีอยู่จริงของคณะบุคคล (2) วิธีการดำเนินการที่ปกปิดซึ่งรู้แต่เฉพาะในกลุ่มสมาชิกด้วยกัน และ(3) วัตถุประสงค์อันมิชอบด้วยกฎหมายของคณะบุคคลนั้น ให้ปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริงศาลจึงจะลงโทษจำเลยในฐานดังกล่าวได้ ด้วยเหตุผลที่ได้กล่าวไปข้างต้นส่งผลให้อาชญากรรมที่กระทำโดยอั้งยี่มีความรุนแรงมากขึ้น ในขณะที่การปราบปรามอาชญากรรมประเภทนี้เป็นไปได้ยาก

จากการศึกษาพบว่า อั้งยี่เป็นคณะบุคคลที่เกาะเกี่ยวกันด้วยผลประโยชน์ทางทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ดังนั้นจึงมีการกำหนดให้ความผิดฐานเข้าร่วมเป็นสมาชิกอั้งยี่เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีต่อการปราบปรามอั้งยี่มากขึ้นเนื่องจากให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินนั้นได้ นอกจากนั้นเนื่องจากความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินมิใช่ความผิดอาญาผู้เสียหาย หรือพนักงานอัยการจึงไม่มีภาระการพิสูจน์ให้สิ้นสงสัยดังเช่นคดีอาญาทั่วไป การปราบปรามอั้งยี่จึงกระทำได้ง่ายขึ้น

การรวมตัวของอาชญากรก็เป็นปัญหาในต่างประเทศเช่นกัน อย่างไรก็ตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 ได้ถูกพัฒนาเพื่อตอบรับกับการพัฒนาของอาชญากรรมประเภทนี้เช่นกัน จากการเปรียบเทียบกฎหมายไทย กับกฎหมายต่างประเทศพบว่ากฎหมายไทยค่อนข้างสอดคล้องกับกฎหมายของสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 อย่างไรก็ตามเพื่อให้การปราบปรามอั้งยี่มีประสิทธภาพมากขึ้นจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดความผิดฐานอั้งยี่เป็นความผิดมูลฐานของกฎหมายฟอกเงิน และควรแก้ไขบทบัญญัติความผิดฐานเป็นอั้งยีให้สอดคล้องกับการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมในปัจจุบัน และควรหามาตรการเพิ่มเติมเพื่อช่วยในการสืบหาพยานหลักฐานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

สาขาวิชา นิติศาสตร์ ลายมือชื่อนิสิต สิปปวันต์ แสงรุ่งเรือง

ปีการศึกษา 2555 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

5486042334 : MAJOR LAWS

KEYWORDS : MONEY LAUNDERING / PREDICATE OFFENSE / SECRET SOCIETY

SIPPAWAN SANGRUNGRUANG : PREDICATE OFFENSE UNDER MONEY LAUNDERING CONTROL ACT B.E. 2542 AND SECRET SOCIETY. ADVISOR : ASST. PROF. PAREENA SRIVANICH, 108 pp.

A secret society is an integration of criminal in terms of a group of person whose proceedings are secret and whose aim to be unlawful. A secret society is complexly operated then it is difficult to trace the evidences from them. Besides, their missions are normally well-planned and supported by its members. Moreover, in a secret society case as a criminal offense, the plaintiff has to prove (1) the existence of a group of person, (2) secret proceeding, and (3) aim to be unlawful. As all elements of crime have to be proved beyond a reasonable doubt, it is difficult to execute the criminal in this case. Due to the all these grounds, the crimes committed by secret society tend to be more severe but it is difficult to suppress.

From the study, a secret society has a common benefit in property acquired through the commission of a criminal offense. Then legislating an offense of being a member of a secret society as a predicate offense under Money Laundering Control Act B.E. 2542 enhances the suppression of such crime as the court has power to order such property acquired through commission of a crime become a state property. Moreover a predicate offense is not a criminal offense then it is not necessary to prove the case beyond a reasonable doubt. The officer can suppress a secret society more effectively.

The problem of integration of a criminal is also a problem in other countries. Nevertheless American laws, Australian Law regarding secret society and United Nations Convention against Transnational Organized Crime2000("UNTOC 2000") have already been developed to fight with the development of such crime. Comparing to other countries, Thai law regarding secret society is quite in accordance American Law, Australian Law and UNTOC2000. As to make suppression of secret society becomes more effective. It is necessary to impose being a member of a secret society to be one of predicate offense in Money Laundering Control Act B.E. 2542. In addition, it is essential to amend being a member of a secret society to cohere with suppression of criminal organization, and establish a supplementary measures to support efficient evidence Searching.

Field of Study : Laws Student's Signature Sippawan Sangrungruang

Academic Year : 2012 Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สามารถสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ก็ด้วยความเมตตาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ท่านอาจารย์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ปารีณา ศรีวนิชย์ ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และได้สละเวลาในการให้คำปรึกษา ตรวจร่างวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นในการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ ที่ได้กรุณาสละเวลารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส ท่านอรรณพ ลิขิตจิตถะที่กรุณาสละเวลารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอขอบคุณคุณวิทยา นีติธรรม ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ สำนักงานเลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่ช่วยอนุเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณคุณนันทินี สุนทรพิมล คุณจุฬาลักษณ์ พิณทะและคุณปุลวิทย์ วาณิชยเศรษฐกุล ที่ช่วยในการให้ข้อคิดในการเขียนแล้วช่วยเหลือในการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ ขอขอบคุณคุณนวินดา ภู่วุฒิกุลที่ช่วยในการตรวจแก้ไขคำผิด ตลอดจนคุณนิกร สุกใส คุณสุภธิดา สุกใส คุณอธิป แสงรุ่งเรือง คุณสัณหวิทย์ แสงรุ่งเรือง คุณกฤตยา วุติสันต์ คุณรมิตา โรจน์สราญรมย์ คุณถิรายุ ทรงเดชะ คุณณพิชญ์ศิกาน ศรีเจริญพงศ์ คุณวฐาพร เอื้ออารักษ์ คุณภัทราพรรณ เชื้อจินดา คุณฐานิสรา พาหะมาก และพี่ๆและเพื่อนๆทุกคน ที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือผู้เขียนเสมอมา ขอขอบคุณคุณป้าคุณน้าบรรณารักษ์ห้องสมุดทุกคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณเกื้อกูล พรหมเมือง คุณกนกพร นิคงรัมย์ และคุณบุษบา ศรีไทยที่ช่วยผู้เขียนในการค้นคว้าและให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียน รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านของผู้ท่านและท่านผู้มีอุปการท่านอื่นๆที่ผู้เขียนมิได้กล่าวไว้ ณ ที่นี้ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือผู้เขียน

สุดท้ายผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อยงยุทธ และคุณแม่วิจิตรา แสงรุ่งเรืองที่ให้กำลัง คำแนะนำและการสนับสนุนผู้เขียนในทุกด้าน และหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้พอจะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าทางวิชาการอยู่บ้าง ผู้เขียน ขอมอบเป็นกตเวทิตาคุณแก่บิดามารดา คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน แต่หากมีความบกพร่อง ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ
กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ
สารบัญ ..... ช
บทที่ 1 บทนำ 1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย 4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย 4
1.4 สมมติฐาน 4
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย 4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 5
บทที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการฟอกเงินกับความผิดฐานอั้งยี่และความผิดที่มีผู้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดหลายคน 6
2.1 แนวความคิดการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการกำหนดความผิดมูลฐาน 6
2.1.1 แนวคิด ทฤษฎี และความจำเป็นการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 7
2.1.2 การกำหนดความผิดมูลฐานในกฎหมายฟอกเงิน 10
2.2 ความผิดที่มีผู้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดหลายคนและความผิดฐานอั้งยี่ 15
2.2.1 ความผิดที่มีผู้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดหลายคน 15
2.2.1.1 ตัวการ 15
2.2.1.2 ผู้ใช้ 18
2.2.1.3 ผู้สนับสนุน 20
2.2.2 ซ่องโจร 21
2.2.3 อั้งยี่ 23
2.2.3.1 ความรับผิดจากการกระทำของตนเอง(มาตรา 209, 211) 28
2.2.3.2 ความรับผิดจากการกระทำของผู้อื่น (มาตรา 213) 31
2.2.3.3 ความรับผิดฐานช่วยเหลืออุปการะอั้งยี่ (มาตรา 212, 214) 32
2.2.3.4 การบังคับใช้กฎหมายอั้งยี่ 34
2.2.4 องค์กรอาชญากรรม 37
2.3 มาตรการพิเศษที่นำมาใช้กับความผิดฐานอั้งยี่ซ่องโจรเปรียบเทียบกับความผิดอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน 42
บทที่ 3 การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและองค์กรอาชญากรรม 46
3.1 อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งลักษณะ

หน้า

องค์กร ค.ศ.2000..... 46
3.1.1 ความเป็นมา วัตถุประสงค์ และสารสำคัญของอนุสัญญสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000... 47
3.1.2 ความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรม..... 51
3.1.3 ความผิดฐานฟอกเงินที่ผู้กระทำเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ..... 57
3.2 กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวกับการฟอกเงินขององค์กรอาชญากรรม..... 58
3.2.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา..... 58
3.2.1.1 องค์กรอาชญากรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา..... 58
3.2.1.2 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง..... 62
1) กฎหมาย The Racketeer Influenced and Corrupt Organization (RICO)..... 62
2) กฎหมาย The Continuing Criminal Enterprise... 65
3) กฎหมาย Federal Crime and Criminal Procedure..... 66
4) กฎหมาย Bank Secrecy Act 1970..... 67
5) กฎหมาย Money Laundering Control Act 1986 (MLCA)..... 68
3.2.1.3 คดีศึกษา..... 70
1) คดี BBCI..... 70
2) คดีPizza Conection..... 72
3.2.2 ประเทศออสเตรเลีย..... 74
3.2.2.1 องค์กรอาชญากรรมในประเทศออสเตรเลีย..... 74
3.2.3.2 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง..... 75
1) กฎหมาย Customs Act 1901..... 75
2) กฎหมาย Proceeds of Crime Act 1987..... 75
3) กฎหมาย Financial Transaction Report Act 1988..... 76
4) กฎหมาย Telecommunication Act 1991..... 77
5) กฎหมาย Australian Crime Commission Act 2002..... 77
บทที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาในการกำหนดให้การเข้าร่วมเป็นสมาชิกอั้งยี่และพรรคพวกซ่องโจรเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน..... 79
4.1 วิเคราะห์ความสอดคล้องของความผิดฐานเป็นอั้งยี่ตามประมวลกฎหมายอาญากับลักษณะองค์กรอาชญากรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย และพันธกรณีตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 ข้อ5..... 79

หน้า

4.2 วิเคราะห์ความเหมาะสมในการกำหนดให้การเข้าร่วมเป็นสมาชิกอั้งยี่เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน..... 87
4.3 วิเคราะห์ผลในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความผิดฐานอั้งยี่ภายหลังที่เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน..... 93
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ..... 96
บทสรุป..... 96
ข้อเสนอแนะ..... 99
รายการอ้างอิง..... 102
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์..... 108

บทที่1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา

อาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ที่อยู่คู่กับสังคม และหากตัวอาชญากรมีการรวมตัวแล้วความรุนแรงของอาชญากรรมที่ทำก็มักรุนแรงขึ้น และจะรุนแรงมากขึ้นถ้าการรวมตัวนั้นมีความแน่นแฟ้นมากขึ้น จนมีลักษณะเป็นคณะบุคคลหรือเป็นองค์กร ซึ่งประเทศไทยเองก็มีปัญหาของการรวมตัวเป็นคณะบุคคลเพื่อกระทำการอันมิชอบด้วกฎหมายมาอย่างยาวนาน ที่เห็นได้ชัดนั่นคือการรวมกลุ่มเป็นสมาคมลับอั้งยี่ ซึ่งมีที่มาจากชาวจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้มีการเก็บส่วยที่เรียกว่า ส่วยชาวจีน ซึ่งเก็บจากชาวจีนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในประเทศโดยมักจะแต่งตั้งคนจีนเก่าที่อยู่มาก่อนเป็นเจ้าภาษีนายอากร ซึ่งคนจีนอื่นๆก็ให้ความเคารพยำเกรง พากันเรียกว่าตั้วเฮีย(แปลว่าพี่ใหญ่) ตั้วเฮียจะเป็นผู้ออกคำสั่งและมีการปกครองลดหลั่งกันไป[1]

เมื่อเข้าสู่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ชาวจีนในสังกัดของพวกอันธพาลตั้วเฮียเริ่มตั้งสมาคมลับโดยมีมูลเหตุสำคัญเพื่อมารับจ้างขนฝิ่นเนื่องจากกรุงสยามห้ามมิให้สูบและค้าฝิ่น[2] ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระคลังหลวงใช้วิธีประมูลการเก็บภาษีผู้ใดสัญญาว่าจะเก็บภาษีอากรได้มากที่สุดผู้นั้นได้เป็นเจ้าภาษีนายอากร ด้วยเหตุนี้เมื่อเถ้าแก่ชาวจีนประมูลได้ก็จะจ้างพวกตั้วเฮียเดิมไปยกพวกข่มขู่ขูดรีดภาษีอากร[3]

เมื่อถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พยายามดึงคนจีนให้เข้ามาอยู่ในความปกครองของรัฐบาลสยามโดยไม่ต้องพึ่งชาวต่างชาติหรือเถ้าแก่โดยให้ชาวจีนที่หลวงแต่งตั้งชำระคดีความระหว่างชาวจีนต่อชาวจีนด้วยกันเอง แต่อย่างไรก็ตามยังปรากฏสมาคมอั้งยี่ขึ้นหลายแห่ง มีการตราพระราชบัญญัติอั้งยี่ รัตนโกสินทร์ศก 116 ทำให้ทางการสามารถปราบอั้งยี่ลงไปได้มาก ต่อมาในปีพ.ศ. 2451 ได้มีการปรับปรุงกฎหมายและระบบศาลไทยมีการตรากฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127 ซึ่งมีบทบัญญัติกำหนดให้การเป็นสมาชิกอั้งยี่มีความผิด พร้อมกันนั้นก็ได้ยุบเลิกศาลคนจีนให้คนจีนต้องขึ้นศาลไทยและใช้กฎหมายฉบับเดียวกันกับคนไทย[4]

---

[1] เจริญ ตันมหาพราน, อั้งยี่เมืองสยาม (กรุงเทพมหานคร: ฉัตรรพี, 2542) หน้า 8-9

[2] เรื่องเดียวกัน, หน้า 11-28

[3] เรื่องเดียวกัน, หน้า 28

[4] พเยาว์ ศรีแสงทอง, อั้งยี่สยาม ฉบับอาชญาวิทยา, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553) หน้า 42-45